

ЗВ'ЯЗДА

Орган ЦКіМККП(б), ЦВКіСНК БССР

№ 265 (5939) 18 лістапада 1937 г., чацвер ЦАНА 10 КАП.

Галоўная ўвага партыйных арганізацый павінна быць накіравана зараз на разгортванне агітацыйна-прапагандыскай работы на выбарчых участках. Трэба шырока разгарнуць і ўзначаліць агітацыю за намечаных народаў і зарэгістраваных акруговымі выбарчымі камісіямі кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР. Трэба па-большэвіцку арганізаваць і штодзённа кіраваць работай дэвараных асоб і вылучаных ім у дапамогу агітатараў на выбарчых участках.

СУПРОЦЬ НЕДААЦЭНКІ РАБОТЫ НА ВЫБАРЧЫМ УЧАСТКУ

Акруговыя выбарчыя камісіі ўжо зачылі рэгістрацыю кандыдатаў у дэпутаты Саюза і Савета Нацыянальнасцей сямі дзясяткамі і дзесяцімі нашай рэспублікі, партыйных і непартыйных большэвікоў, вылучаных агульнымі сходамі рабочых, калгаснікаў, чырвоных і белых, працоўнай інтэлігенцыі. Па гарадах і сёлах Савецкага Саюза ігуаўважана большэвіцкая агітацыя за кандыдатаў. Цэнтр пажару ўсёй гэтай гішай работы — на выбарчым участку, у кіраванні поспех выбараў. Сюды, у выбарчы ўчастак, павінны быць кінуць дзесяткі тысяч беззаветна адданых справе камунізма непартыйных большэвікоў.

Многія партыйныя арганізацыі да гэтага часу не аддаюць увагі рабоце на выбарчых участках. Яны абмяжоўваюць той узаем у выбарчай кампаніі толькі рэдакцыйным прысудам тым агульна-навуковым митынгаў, акруговых перамоваў, а таксама тым публікацыям у газетах і часопісах партыйных арганізацый. Выкліч, заблыт, што аб'ява і сьведчаньня павяч аніго і та-ж празьмерна, а таксама члены іх ім'яў будучы выбараў у розных выбарчых участках, а ў такіх буйных гарадах, як Масква, Ленінград, Кіеў, Баку, — няз у розных выбарчых акругах. Во праўдзіна, як выказа, будучы выбараў лютэстаў у Вярхоўны Совет не па месцу аб'ява, а па месцу ажарарта.

Устаноўлена, напрыклад, што рабочыя аскоўскага заводу «Сэрп і молат» жылі на тэрыторыі 13 розных выбарчых акруг. Толькі параўнаўча невялікая часта працоўных, занятых на гэтым прадпрыемстве, будзе галасаваль у Молаўскай выбарчай акрузе, там, дзе разьмечан заезд. Гэту асаблівасьць прадастаўляе 2 снежня выбараў некаторыя партыйныя работнікі ўпуськаюць з-за увагі.

Абмяжоўваючыся ўнутры заводу агульнымі прывычнымі мерапрыемствамі — гаспадаркамі, нарадамі, прысвечанымі выбарчай кампаніі, — многія партыйныя арганізацыі фактычна на участках ніякай работы не вядуць і прадастаўляюць выбарчым камісіям сабе. Чым іншым выгучыць, што на зямлі азначай частыя выбарчых участках арганізацыйная і агітацыйна-прапагандыскай работа яшчэ не ажаронута?

У Пэтраваўскай, Калпаўскай, Кемі і іншых гарадах Барэй агітатары яшчэ не вышлі на выбарчы ўчасткі. Аналагічна становіцца ў Навабураскім, Пінскім, Вярхоўскім раёнах Савецкай рэспублікі, дзе райкомы партыі не маюць ніякай увагі да тых, што робіцца на выбарчых участках. У Куйбышэўскай акрузе стаўся крохал ад палітзаезда чыгуны імя Куйбышэва разьмечан выбарчы ўчастак № 142. Ён раз у гэты момант аб'яваў асобна асобна і актыва. Спэцыялы выбарчым камісіям не вывешаны. Актываўныя лосупі і лаяць у куты і не раскляўваюцца.

Падобнае ж становіцца і на многіх іншых выбарчых участках Куйбышэўскай, асобна асобна, у прызначэнні, выбарчым камісіям чыгуначнікаў. А гэта чыгуначнікі не турбуе ні Куйбышэўскі райком партыі, ні палітзаезд чыгуны. Работнікі палітзаезда чыгуны імя Куйбышэва, у якім ліку і начальнік палітзаезда тав. Бакуў, не цікавяцца ходам выбарчай кампаніі. Яны-ж яны павяч гэтага палітзаезду кіраўнікі?

Кастрычніцкія члены Цэнтральнага Кіраўніцтва партыі з асаблівай сьляй пачаўшы, што рашучае значэньне ў выбарчай кампаніі будзе мець арганізацыйная, агітацыйная і прапагандыскай работа, Уся папарушэньне і адоўжэньне ад гэтай працоўнай партыі неспрыма. Трэба неадкладна выправіць становішча на ўсіх выбарчых участках.

УРАЧЫСТЫ ВЕЧАР РАБОТНІКАЎ МІЛІЦЫ

Учора ў памяшканні Яўрэйскага Дзяржаўнага тэатра БССР у Менску адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны 20-годзьцю арганізацыі рабоча-сялянскай міліцыі.

Залу тэатра запоўнілі работнікі міліцыі Гомельска і раёнаў БССР, а таксама прадстаўнікі партыйных і савецкіх арганізацый.

Пад бурныя апэды ўсіх прысутных выбарцыя ганаровы прэзым у складзе членаў Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з прадваром народаў вядлікім Сталіным, а таксама тт. Дзімітраў, Тольман і Хоў Дыкс.

Дэклараваньне 20-годзьня рабоча-сялянскай міліцыі зрабіў начальнік Упраўленьня міліцыі НКВД БССР мэр тав. Крэпаншэў.

Работнікі міліцыі вітаў выконваючы абавязкі сьратара гаргона КК(б) тав. Матвееў.

Удзельнікі веча сумнымі апладысмантамі віталі выступіўшых з прамовамі

Таварышы СТАЛІН і ВАРШЫЛАЎ у прэзымне нарады перадавых калгаснікаў і калгасніц Узбэістана, Казахстана і Кара-Калпакіі з кіраўнікамі партыі і ўрада.

ДЭПУТАТ НАРОДА

Колькі раз яго ў хаце мы бачыць хацелі За сямейнай вчэрэй гасцём дарагім; Чалавек — у простым армейскім шыньлі Мы настаўнікам клічам і другам сваім.

Не забудзем мы дзень, калі ўзрушаны горам, Векапомную клятву даў ён зімой, Клятва лепшага ленына слаўным сюзор'ем Сьніня ярка гарыць над крэмл'ўскай зямлёй.

Яна ў новых в'яках астаецца жырою... Не забудзьце ніводнага слова сьляго. І, амтыяга сталінскай чыстай сьлязою, Дышыце літары клятвы ў законе яго.

НЕЗАБЫВАЕМАЯ СУСТРЭЧА

Пабываў у Крэмі, бачыць таварыша Сталіна, яго верных саратнікаў было заўсёды азінай май марай. І вое, на маю долю выпала найважэйшае шчасце — жонкі камандзіраў і палітработнікаў мейскага ваеннага вучылішча паслалі мяне на Усеаюнаўскае нараду жонак камандзіраў і начальнікаў састаў РСЧА.

З якім натхненнем і ўздымам мы, рэдактыя нарады, казалі той хвіліны, калі ў прэзымне з'явіліся ролны і дубіны правадары народаў таварыш Сталін з азінай дарагія, блізкія людзі — члены Палітбюро ЦК ВКП(б). І вое гэта хвіліна наступіла. У прэзымне з'явіўся таварыш Сталін, чыі імя з радасцю паўтарылі ўсе працоўныя нашай краіны, усе прызначаныя капіталістычнага сьвета. Побач з ім — яго лепшы саратнік, старэйшы большэвік, першы маршал Савецкага Саюза — таварыш Варашылаў.

Я сьлязою ў першых ралах, а чыда голас таварыша Варашылава, бачыла яго жыцьцёвы і ўсмехаючыся твар. Хто бачыў тав. Клімента Ефрэмавіча, той ніколі не забудзе гэтай радаснай, шчаслівай сустрачкі.

У гэты момант мы, беларуская дэлегацыя, фатаграфаваліся з таварышам Сталіным і таварышам Варашылавым. Калі сфарміравалі фатаграфаваньня, таварыш Варашылаў звяртаўся да нас, гуртам з намі.

Ён пачаўшы нашай работай, нашым жыцьцём і нашым адпачынкам. Не хапае

ВЯЛІКАЕ ШЧАСЦЕ

Прыехаў я адначынь у роцны калгас «Красная зьезда». Кіраўскай вобласці. Не пазнаюць мяне блыкі і таварышы. Проста вачым сваім не вераць.

Вельмі многа мне дзіт гэты год служыў у Чырвонай Арміі. За гэты час і стаў уаўняе пісьменным і культурным чалавек. Уступіў у ленынскі комсомол, вядуча аэлаў адзінай баявой тэхніцы, стаў камандзірам танка. Гэту нормы на парашутыста першай ступені.

Усім маймі поспехамі я абавязан дарагому нашаму наркому абароны Кліменту Ефрэмавічу Варашылаву. Пад яго кіраўніцтвам Чырвоная Армія ператварылася ў сапраўдную школу на выхаваньне большэвіцкіх кадраў. Тысяча блытых чырвонаармейцаў навуковага паву ў вышэйшых навуковых установах, займаюць кіруючыя пасады ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы.

Зараз я знаходжуся на эспэтаномнай службе ў Чырвонай Арміі і мару стаць лейтэнантам. Уваўняе, што даб'юся гэтага, бо для вучобы ў нас створаны Усе Умовы, аб нашым роспе птоўжэньна клопашца таварыш Варашылаў.

І вельмі ганаруся тым, што мне выпала шчасце галасавань за кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР дарагога і блізкага Клімента Ефрэмавіча. Намандзір Гафіула НАБІЎЛІН.

ГЛІКІНА, ПЕСКІНА, ШАФІР, СТАХАНАЎСКАЯ швейнай фабрыкі імя КІМ.

СВОЙ ГОЛАС АДДАМ ЗА ТАВ. ВАРШЫЛАВА

Імя тав. Варашылава мне, былому ўдзельніку грамадзянскай вайны, агрыпаму ад савецкага ўрада вышэйшай ўзнагароды — ордэн Чырвонага сьцяга, вельмі блізкае, дарагое і рэднае.

Гэта ён, бясстрашны камандзір, арганізатар Чырвонай Арміі ў тоды грамадзянскай вайны, у дзяккі дні нашэства беларуаўзвешчанаў і інтэрвэнтаў, сваім героіствам, мужнасьцю і непакіснай верай у перамогу ўсёляў у нас, байцоў, рашучасьцю і адвагу ў наступленьнях на ворага. Кожны з нас памятае вельмі ролны тав. Варашылава ў адстойванні заваў Кастрычніка, у ачысьтцы савецкай зямлі ад бані беларуаўзвешчанаў і інтэрвэнтаў.

Ягою лобую і пашанай было ажуржа на гэта дарагое імя сэрца байцоў Чырвонай Арміі Кожны з нас лічыў тады за вялікі гонар і шчасце змагацца пад вадзіцтвам Клімента Ефрэмавіча Варашылава за савецкую ўладу.

Ік зараз памятаю выступленьне тав. Варашылава ў Крэмі. Бешанковіцкая партыйная арганізацыя аказала мне вадзікае давер'е, паслаўшы мяне ў 1932 годзе ў Маскву на святкаваньне 15-годзьня вядлікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Таварышы, — гаварыў тады Клімент Ефрэмавіч Варашылаў, — наша дарагая Чырвоная Армія стала азінай з магутнейшых арміяў у сьвеце. Якой толькі вораг паспрабуе сунуцца ў нашы коўтнемую краіну, ён будзе сьперты з твару зямлі. Наш народ паказаў на справе, як ён можа абараняць свае інтарэсы, як ўвее грамадзі і знішчаць ворага.

Назаўсёды ў май памяці астанецца гэты тав. Варашылаў даў згоду балатыварацца па нашай Менскай гарадской выбарчай акрузе, сэрца напоўнілася вадлікай радасцю. Ён гонар і шчасце хіа нас, працоўных сталіны ордэнаўскай рэспублікі! І аднаў свой годзе лепшаму саратніку таварыша Сталіна, старэйшаму большэвіку, таленавітаму пачаводу і арганізатару Чырвонай Арміі першаму маршалу Савецкага Саюза Кліменту Ефрэмавічу Варашылаву.

ПАРХОЎКА, ордэнаўска-студэнт ВКП(б) імя Ленына.

ЮБІЛЕЙНЫЯ РАДЫЕПЕРАДАЧЫ

Да гадзінны адзеньня Навэчычнагаў Уш Усеаюнаўскага 3'сэда Саветаў — 25 лістапада і дні прыняцця Сталінскай Канстытуцыі — 5 снежня Вярхоўнаўскае арганізаўе пачыла спецыяльных радыёперадачу.

У гэтыя дні па радыёстанцыі імя СНБ БССР будзе трансфаравана гістарычныя дэклараваньня Сталіна на Шаўчычымі Уш Усеаюнаўскага 3'сэда Саветаў, запісаны на гукуючы асваўленьку. Будучы перадавацца пэні і вершы — народная творчасьць пра Сталінскаў Канстытуцыю. Першы мікрафонам выступіць дэлегаць ад БССР на Шаўчычымі Уш Усеаюнаўскага 3'сэда Саветаў.

Будзе трансфаравана вадлікі літаратурна-музыкальныя нантаж з творцаў народнага паэту Ськеіман-Сталінскага, Дзядз-Буза, Іліі Купалы, Ігуба Коласа, пісьменнікаў тт. Аўдэяна, Тіханова, Лебедзев-Бужана і інш. Арганізаўца вадлікі камітэту з твораў савецкіх кампазітараў БССР і кампазітараў брацкіх рэспублікаў.

С. ЛЯСНЕУСКІ.

СТАНДАРТНЫЯ ШЧЫТЫ ДЛЯ КАБІНАК

Шклоўскі райвыканком для палячэньня ўрачковай выбарчым камісіям абстаўляваньня кабінаў у парках, дзе будзе адбыцца галасаваньне, агатоваў 450 фарнерых пачуцкоў, з якіх зухка можна склааць абстаўляваньне кабінаў. У сярэднім кожны выбарчы ўчастак будзе мець 7 такіх выбарчых кабінаў. Акрамя таго, устанавілі выбарчым камісіям алушчэньне 1.500 мэтраў чырвонага матэрыялу для ўпрыгожваньня кабінаў.

С. ЛЯСНЕУСКІ.

ХВАЛЮЮЧЫЯ СУСТРЭЧЫ

Некалькі разоў мне даводзілася сустракацца з наркомам абароны Кліментам Ефрэмавічам Варашылавым, калі ён наведваў нашы часты. Сустрачкі гэтыя, пэні і хвалюючыя, астануцца ў май памяці на ўсё жыцьцё. У гутарках нарком а чырвонаармейскім і камандзіраў ачуваўся яго бальшоўскія клопаты аб кожным з нас.

У апошні раз я бачыў Клімента Ефрэмавіча ў верасні 1936 года на пасяджэньні Цэнтральнага ПТВ БССР. Нарком вельмі пэні сустраў нас, узнагароджаны ордэнаў Савецкага Саюза, гарача вітаў з вышэйшай ўзнагародаў. Мы дзіна наркому слова мовалі, не палкавалі рук, абаронаўскасьць сваёй сацыялістычнай рэвалюцыі.

Лічу вядлікі гонарам аддаць свой голас за дарагога Клімента Ефрэмавіча.

Ордэнаўска-д. ПАПЕНКА.

ПАЧУЦЦЕ ГЛЫБОКАЙ РАДАСЦІ

З пачуцьцём глыбокай радасці дэкларуеся і, што любімы ўсім працоўным нашай несаляўскай краіны, першы маршал Савецкага Саюза таварыш К. Е. Варашылаў даў сваю згоду балатыварацца ў Вярхоўны Совет на Менскай выбарчай акрузе.

З вядлікай радасцю я адкаў свой голас за таварыша Варашылава, жонкі і прапаў ягона навараны на ўмацаваньне нашай перамоўнай Чырвонай Арміі, жкая ахуваць мр і небылавы росквіт гаспадарчага і культурнага будаўніцтва ў СССР.

Мэстан Н. В. ДУЧЫН.

МНОГАЛЮДНЫ МІТЫНГ У ЛАГОЙСКУ

Выступленьне кандыдата ў дэпутаты Саюза пагранічніка А. М. АБРАМАВА

ЛАГОЙСК. Пастанову Менскай сельскай акруговай выбарчай камісіі аб рэгістрацыі кандыдата ў дэпутаты Саюза Савецкага пагранічніка Шаўчычымі чырвона-сялянскага паранатраза тав. Абрамава Аляксандра Міхайлавіча прапоўніў м. Лагойска азначай вадлікі митынгам.

З лядай прамоваў на митынг выступіў кандыдат у дэпутаты Саюза тав. Абрамаў А. М.

Мяне, былога бяспрытульнага, — зваў тав. Абрамаў, — зыхвала партыя Ленына-Сталіна. Я — савецкі патрыёт, гарача люблю і бажэжна адданы нашай сацыялістычнай рэвалюцыі. Падразьзяленьне, лым і камандую, пільна ахуваць савецкія грамадзі; лым сьвячэньня і трымаюцца на моцным, нацэйным жаку. Я ганаруся тым высокім давер'ем, якое аказалі мне працоўныя Лагойскага раёна, вылучыўшы мяне кандыдатам у дэпутаты Саюза Савецкага пагранічнага сельскай акруге. Я абягану поўнасьцю апраўдаць гэтае давер'е, буду і ў даякшым пільна ахуваць савецкія грамадзі. Калі будзе патрэб-

ДРУКАВАННЕ ВЫБАРЧЫХ БЮЛЕТЭНЯ

ГОМЕЛЬ, 17 лістапада. (Спец. нр. «Звязды»). Сьніня «Палесдруку» прыступіў да выканання закажу на вырабу выбарчых бюлэтэняў устаноўленага ўзору для дзесяці выбарчых акруг (чатырох гомельскіх, двух

ПРАЦКІ НАПАД НА АНГЛІСКІ ПАРАХОД

ПАРЫЖ, 17 лістапада. (БЕЛТА). Як паведамае агента Гавас, англіскай параход «Бардун» падверся учора нападку самалётаў мадэжнікоў, калі ён праходзіў паміж

НАРКОМ САМАЇ МАГУТНАЇ АРМІЇ

З вядлікай радасцю сустрацілі мы вестку аб аготзе Клімента Ефрэмавіча Варашылава балатыварацца па Менскай гарадской выбарчай акрузе.

Кожны з нас добра ведае Клімента Ефрэмавіча як лепшага сталіна, як вядучага палкаводца нашай роднай, перамоўнай Чырвонай Арміі.

Пад кіраўніцтвам таварыша Варашылава Чырвоная Армія ператварылася ў самую магутную армію ў сьвеце, у любую хвіліну гатоваю разграміць усіх ворагаў.

КАНДЫДАТ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР АД МЕНСКАІ ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАІ АКРУГІ ТАВАРЫШ КЛІМЕНЦІ ЕФРЭМАВІЧ ВАРАШЫЛАУ

СТАРОНКІ З БІЯГРАФІІ КЛІМЕНЦІЯ ЕФРЭМАВІЧА ВАРАШЫЛАВА

ШЛЯХ БАРАЦЬБЫ КЛІМЕНЦІЯ ЕФРЭМАВІЧА ВАРАШЫЛАВА У ГОДЫ САМАДЗЯРКАУА ЗА СПРАВУ ПАРТЫ ЛЕНІНА—СТАЛІНА, ЗА ШЧАСЛІВАЕ ЖЫЦЦЕ ПРАЦОУНЫХ, ЗА ПЕРАМОГУ СОЦЫЯЛІЗМА

У гэтым доме 23 студзеня 1881 года ў сям'і верхняе былоў екацерынска-слабаскай губерні нарадзіўся Кліменція Ефрэмавіч Варашылаў.

Да 12 год рос ён неписьменным. Земская школа была адной навучальнай устаноўай, якую ён жэў магчымасць скончыць, затым паступіў на металургічны завод, вось ён у групе таварышоў — рабочых, а вось краў на яго працаваў пятнаццацігадовы хлопчык.

У 1903 годзе ён уступіў ў рады РСДРП(б). Пасля доўгага беспаротнага паступіў на вугільны завод у Луганску, дзе кіраваў арганізацыяй бальшэвіцкіх дружын. За годамі на доўгіх валях адбываліся масовыя і навучальныя саборы дружынных мэтаўна бальшэвіцкай арганізацыі. У 1905 годзе забастоўка скончылася перамогаю рабочых, у часе другой забастоўкі яго арыштоўвалі, звываючы на позасудны і кіданне ў турму. На патрабаванне рабочых, якія прылілі трысячным натоўпам да турмы, яго вызвалілі.

«Нарадзіўся ў 1881 годзе ў сям'і верхняе екацерынска-слабаскай губерні, бацька служыў вартанком на чыгуны, а маці працавала падземнай шахцаркай. Ваўбака салдат нікалаўскай службы, вышчалавекам вольнадумным і вельмі своеасаблівым працоўны на самых цяжкіх работах у памешчыцкіх фабрыках, рудніках і на чыгуны. Ён часта мяняў месца службы з прычыны скандалаў з гаспадарамі і адміністрацыямі.»

Радзіма ў 1881 годзе вернула сваё імя... *Кліменція Ефрэмавіч Варашылаў*

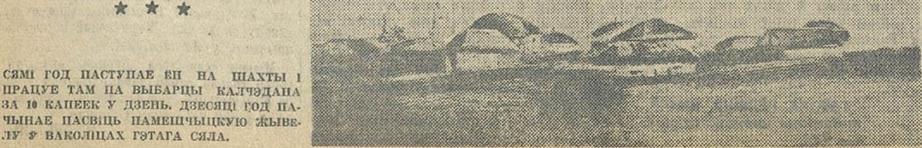
Першая сутычка з паліцэйскім прыставам адраў паставіла яго ў рады «неблаганадзейных». Начальства ўзяло яго «на замётку».

Восемнаццаці год арганізаваў ён забастоўку краноўшчыкаў у чыгуналіцейным цэху, яго арыштоўвалі, звываючы са стужкі, імя яго заносілі наліцы ў «чорны спіс». Пачынаюцца ваўнараванні на заводах у пошукі работы, у часе гэтых ваўнараванняў ён завязвае сувязі з рабочымі арганізацыямі, афармляюцца яго палітчыныя погляды, вось што ўзяў ён сабой сундучок малядоча-рабочараў і кнігі, лістоўкі, нелегальныя брашуркі.

Царскі ўрад яго арыштоўваў і высыліў на тры гады ў архангельскую губерню, у канцы 1907 года ён уцякаў з ссылькі ў горад Бабук, дзе пад вяршыцтвам таварышаў Сталіна працаваў прымаць актыўны ўдзел у рабоце бальшэвіцкай арганізацыі. У 1910 годзе ён вярнуўся ў высыліў на тры гады ў турму, затым яго аддаў у чырвоную армію, у 1917 годзе ён зноў вярнуўся ў ссылькі, у пачатку 1918 года луганскі пралетарыят патрабаваў звароту тав. Варашылава ў луганскі ўвясць перадавыя чыныкі перыяд тав. Варашылаў ўзмоўнена працаваў над узбаваннем рабочых, над стварэннем атрыдаў чырвонай гвардыі, змагаўся за перамогу вялікай рабочыцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

(На матэрыялах музея Цэнтральнага Дома Чырвонай Арміі).

Старонкі з біяграфіі Кліменція Ефрэмавіча Варашылава паслякрынічнага перыяда будуць змешчаны ў бліжэйшых нумарах «Звязды».

АСИПАВІЦКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

КАНДИДАТ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА СІЮЗА Аўгуст Іванавіч МЕЗІС

Яшчэ не змоглі ападкаменты, як на звычайны ўзрост новы прамойна. Ён ад у вачыма ўсіх прысутных і спыніў свой зыход на чалавеку ў вайсковай форме, і сядзеў за сталом прэзідыума.

— За гэтую бліскучую аперацыю ўснагародзілі байноў і камандзіраў дывізіі. Ордаман баявога Чырвонага Сіюза быў ўснагароджан і Аўгуст Іванавіч Мезіс.

1912 год. На вуліцах г. Рэгі паліцыя разганяе дэманстрантаў, ідуць сутычкі. Падзеі на Ленскіх прыходах ускананулі рабочы клас. У забастоўках і дэманстрацыях у г. Рызе ўпершыню прымае ўдзел 18-гадовы юнак Аўгуст.

Прамойна расказваў зкрутовай перадабарчай нарадзе: — У гоцы грамадзянскай вайны я, уключы баравом, ступіў у Чырвоную армію. Палаў у вель, у якой камісарам брыгады быў я. Мезіс...

Камісар пазнаў найго блага байца акаравіча. Строчка была нечаканна і зразна. Аўгуст Іванавіч Мезіс паз апалкаменты ўсёй зары гарача пашкаў у ку камісарку селькасправадчай арміі «Нозы быт», лічавскага раёна.

— Вось такіх людзей, — усхвалявана сончыў сваю прамову тав. Макаравіч, — я будзем выбіраць у Вархоўны Совет ашай савецкай краіны.

— Была вясна 1920 года. Памятаю рыжоную і ціхую ўражоную ноч. Толькі час ад часу не сутыкаў буйні глукіх граў гармат. Недзе жадна ішоў бой.

Камісар брыгады сядзеў укрэй доўгі і гадзеўся ў выможа неба. Падняў думі і не выходзіў з галавы... Дыквія абурана ворагамі... Як выйдзе з мяшка? «Як выйдзе? А выйдзе? Разбій прага, ці загнуць?» — думалі стомлены ад няжыкі і ўпартых бабў чырвонаармейцы. Яны наглядзілі за сваім камісарам і чакалі яго рашэння.

— У нас бешч выхад. Прарвацца да ваіх або загнуць гераічна смерцю, — ачудуе голас камісара брыгады тав. Мезіс. У голасе яго была павіра рашучасць і ўпэўненасць у перамоце над ворагам.

Чырвонаармейцы толькі і чакалі гэтага слова. Яны, нагучышыся да торнай зямлі, спрыжыліся напаводзілі да акараў ворага, каб пайсці на яго ў штыкі і прабіць або паліць, зрывацца з ворагага кола.

Час ішоў. Вось ужо блыла акара белаалкаў. Доўгім зліпном чырвонаармейцы шчыльна набліжались да ворага.

Завывае штыкавы бой. Чырвонцы, мела атакуючы белапалкаў, займалі коп за акарам, выганяючы праціўніка.

Вораг не спадызаваў, што снайденыя, ёс бязвых прысаў чырвонаармейцы мог бы атакваць яго, усбронага кулічэтам і гарматамі.

Раштам у часе штыкавога бою белапалкаў акараці на чырвонаармейцах кулічэты зноў. Некалькі салдат і афіцэраў, праціўшыся ад увару, заселі ў акара і даражнікі ашаніць атаку чырвонаармейцаў. Вораг меркаваў, што гэтым ён выйдзе час, падцягнуць падмаванні і зможа шчыль атакі.

Камісар тав. Мезіс А. І. убачыў, што ворагае небяспека, патянуўся і сьмаандаваў.

— За мною, таварышым, наперад! За савецкую ўладу, ура! — «Ура» — разнесла вогулле магучым вокалічбай байноў, заглупаных стралы.

— Ура — разнесла вогулле магучым вокалічбай байноў, заглупаных стралы. Усе байцы, як адін, зноў кінуліся ў атаку, дятючы лезай наступалі на ворага. На рашучую і гераічную схватку з белапалкамі вёў чырвонаармейцаў камісар брыгады тав. Мезіс.

Вораг быў рабійты нашэшт. Ён аступіў, пачынушы на полі бою воцарны графі.

Пасля выхадз у турмы ён яшчэ з больш рашучай актыўнасцю правадзіў палітычную рэвалюцыйную работу. Яго пасылае партыя на вядомы, у армію, дзе ён вядзе большвядную прапаганду сярод салдат. Але не праходзіць і трох месяцаў, як зноў арышт. Ваенны суд прыгаварвае яго да двух год крэпасці.

... Крэпасць. Адзіночная камера. Пакуты. Але вода да барабёў непахісна. Мезіс звяззасца з таварышамі, якія знаходзіцца на волі, таёмна атрымлівае ад іх большвядную літаратуру, чытае і вывучае творы Леніна.

Тав. Мезіс таго часу большвяд. Сын рабочага заводу «Праваднік» у гора Рызе, які сам з малых год служыў пастухом, займаўся работам на дэманстрацыйных заводах, стаў актыўным удзельнікам рэвалюцыйнага руху, верным сынам вядомай партыі Леніна—Сталіна.

Скончылася грамадзянская вайна. Тав. Мезіс Аўгуст Іванавіч не складоўчы рух прадуце ад умаўнаваннем магутнасці Рабоча-Саліянскай Чырвонай Арміі. Ён — камісар кавалерыйскай дывізіі, вярнуўся.

У 1926-27 гг. тав. Мезіс вучыцца на курсах удасканалення палітычнага складу пры Ваенна-палітычнай акараміі імя Талмава. У 1928 годзе — пачальнік Палітупраўлення і член Ваеннага савета Сібірскай ваеннай акраі.

Партыя пасылае тав. Мезіса А. І. на ваджышчы ўчасткі ваеннай работы. У 1930 годзе ён на Далёкім Усходзе, прадуце равам з тав. Блюхерам на умаўнаваннем Далёка-Усходняй Чырвонай Арміі.

Зараз Аўгуст Іванавіч Мезіс на новай адкаспай пасадзе. Ён — член Ваеннага савета Беларускай ваеннай акраі, армейскі камісар 2-га ранга. Партыя паслала тав. Мезіса сюды для умаўнавання магутнасці Чырвонай Арміі на заходніх рубяжках вядомага Савецкага Саюза.

І таму тысячы выбарчыкаў — рабочых, калгаснікаў, служачых узялі сваёе ругі за тое, каб вылучыць кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза ад Асіпавіцкай выбарчай акраі тав. Мезіса.

— Аўгуст Іванавіч Мезіс — наш кандыдат, — заяўляюць калгаснікі Асіпавіцкага раёна. — За яго, ворага сьна нашай радзімы, аданяга вядомай справе партыі Леніна—Сталіна, мы будзем галасавалі, выбіраем яго ў дэпутаты Савета Саюза.

А. ЛЮБЬ, Р. СЯРГЕЕНКА.

ЗВОДКІ, ЛІЧБЫ І САПРАУДНАСЦЬ

Калі запытаць у культуры Аршанскага райкома т. Пескіна аб становішчы агітатараў, ён разложыць перад вамі горы зводкі і пачне падлічваць колькасць гурткоў, слухачоў, агітатараў. Кожны раз у яго атрымоўваюцца ўсё новыя і новыя лічбы. Але акраі тав. Пескіна не пераконваў, што ўсё працоўныя горада і раёна ахоплены палітычнай агітатэрай, факты гавораць аб іншым.

На буйнейшым прамісловым раёна — Асіпторфе арганізавана толькі 46 гурткоў, якімі ахоплены 1.246 чалавек, а ўсіх рабочых на заводзе — 2.300. Такім чынам, больш тысячы рабочых не вучаюцца выбарчага закона.

Агітатар тав. Бухман расказвае, што прапагандай і агітатэрай сярод хатніх гаспадарынь ніхто не кіруе. У пачатку кастрычніка на тэрыторыі квартала № 5 было арганізавана 5 гурткоў, але зараз працуюць толькі два, ды і то з вядомымі перапыткамі. Тав. Бухман скаржыцца, што заняткі ў яго гуртку часта зрываюцца з-за адсутнасці сталага памішківа.

На выбарчым участку № 11, цэнтры якога знаходзіцца ў клубе арміі «Трудамель», таксама быў арганізаван гурток. Каля 30 жанчын актыўна наведвалі заняткі. Аднак, не спадабалася гэта старшынні арміі, камуністу Дзьвінкі і ён забараніў працягчы заняткі ў клубе. У выніку гурток разваліўся. Аднак самадурства Дзьвінкі не стала прадметам абмеркавання ў райкоме партыі.

Такія выпадкі не адзіныя. Старшыня калгаса імя ІВК тав. Карашоў таксама не дае працягчы заняткі гуртка ў памішківа прыўнята калгаса. Гэта прышло к таму, што заняткі часта зрываюцца, а ліч слухачоў скаржэцца. Калі ў першы дні наведвала гурток 56 калгаснікаў, то зараз

асталося толькі 14. Усяго сярод хатніх гаспадарынь горада арганізавана 48 гурткоў. Пры чым некаторыя з іх ужо спынілі заняткі. Гэта лічба сведчыць аб поўнай незаапанцы палітычнай агітатэрай насельніцтва. Аб гэтым жа сведчыць і той факт, што на выбарчых участках лічба не разгарнулася большвядыка агітатэра за вучучаных і зарэгістраваных кандыдатаў у дэпутаты Вархоўнага Савета СССР.

Набор агітатараў правядзе райкомам насіх. Культурой райкома тав. Пескіна замест дэталёвай праверкі кожнага агітатара, вылучаюцца ў дапамогу давераным асобам для работы на участках, займаюцца на сутнасці антыпартыйнымі справамі. Сабраўшы 15 чалавек агітатараў на парадку, ён нечаканна запытаў іх: «Скажыце, хто з вас палітычнанеапанцы чалавек?»

Там агітатары ў адмін голас заявілі: — Няма сярод нас такіх.

— Ну, калі так, ідзе ў горсовет, — прагаварыў самазадаволена тав. Пескіна, атрымювайце там назначанні і правядзіце заняткі. Пасля гэтага агітатараў больш ніхто не сабіраў. Яны прадастаўлены самі сабе. І не ліўца, калі слухачы асобных гурткоў (канторы Разінзобт, саюз Месасправа і інш.) прыходзілі ў райком партыі са скаржамі на агітатараў, якія з'яўляюцца на заняткі непрадрыхтаванымі.

Скаржар райкома партыі тав. Чарнякоў таксама сьнепа вершы зводкам, лічбам, якія яму прадастаўляюць культурой і прарычынны партыйныя арганізацыі. Асабіста глыбока ў справы не ўлікае і таму не ведае сапраўднага становішча з палітычнай агітатэрай на выбарчых участках.

М. АСТАПЕНКА.

ДАСТОЙНЫ ДЭПУТАТ

На пераыбарчым сходзе рабочых і служачых нашага заводу я галасавал за стаханавіку Ільіну Фабію Фабіюнаўну імя Канановіча Ольгу Фабіюнаўну Багачову, якая вылучана кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза Вархоўнага Савета СССР.

Я — зямляк Ольгі Фабіюнаўны. Да 1934 года я жыў у вёсцы Мурожніцы, дзе жылі і зараз жыюць сьвакці Багачовы. Уласнымі вачыма бачыў пажылае жыхіце да рэвалюцыі баява Багачова. Фабіа і яго сьвакці мы называлі кароннымі пастухамі. Памятаю, як з торбаю за плячамі кахадзі на заробкі да кулакоў Багачоў. Дарожным днём у сям'і Багачова баву дзець, калі яму ўлаважыць злібыць кавалек чорнага хлеба і трохі гронай. Малельная, лезь бачная ад зямлі, халішка Багачова тудылае паміж прастронных кулацкіх дамоў. Кулаччо зьневалася над Фабіам і яго сьвакці, неапарозаца падпальвала яго хату, імкнучыся выжыць Багачова.

Дзеці Фабіа хадзілі абарвацца, поўгалюшы. З-за нястачы ім не ўдалося вучыцца. Не вучылася і дачка Ольга.

Сьвакці вёскі Мурожніцы да рэвалюцыі ніколі не марылі, што іх зямлячка, дачка баява, стане знатным чалавекам, што аб гэтым загаравіць тысячы людзей, што ён выдучыць кіраваньне дзяржавам.

Савецкая ўлада і таварыш Сталін стварылі нам такое жыхіце, пры якім раней забіты і бісраўныя людзі становіцца знатнымі людзьмі. Ольга Багачова — адна з сьпець такіх. Яна заваявала сьлавуна імя стаханавіцы, дэ павяшчавы, ёю ганарыцца на фабрыцы, Ольга дастойная дачка сьвай радзімы, сьвайго вядомага парода.

Вяду галасавал за Ольгу Багачову і буду агітатарам на заводзе, каб усе рабочыя нашага заводу азалі за дэ свой голас у вядомы дзень 12 снежня.

Андрэй Сьвельчыч БАГАЧОУ, рабочы вядомага алейнага заводу.

Кандыдатаў у дэпутаты Вархоўнага Савета праводзіць масавую работу сярод выбарчыкаў. НА ЗДЫМКУ: кандыдат у дэпутаты Савета Саюза з Вядомага гарадской выбарчай акраі т. Багачова Ольга Фабіюнаўна (справа) праводзіць заняткі па вучучэнню «Палажэння аб выбарах у Вархоўны Совет СССР» сярод выбарчыкаў 69 выбарчага участка г. Вядомага.

Фота В. Лупейка (ВФФ).

ГОМЕЛЬСКАЯ СЕЛЬСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

КАНДИДАТ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА СІЮЗА Грыгорый Вульфавіч АЛЬШУЛЕР

Вядомым давер'ем і гонарам, аказаным Грыгорыю Вульфавічу Альтшулеру, ганарыцца не толькі ён сам, яго сьвакці, але ўсё трыхтысячнае калектыў «Гомсельмаша», які выхавалі ў фарсіцы гэтага перадавога і аданяга сьна рабочага класа. Слава пра яго ідзе з пях, ад брыгады да брыгады. Ён стаў ініцыятарам стаханавскага руху на заводзе, атарытэтым і лепшым брыгадзірам.

Вялікі маршрут селькасправадчых машын. Неханала драўляных дэталей. Мы зварнуліся да тав. Альтшулера, і ён, не лічачыся з часам, з вядомай энэргіяй прапавалі, толькі каб у час адправіць маршрут.

Брыгаду тав. Альтшулера на заводзе інашлі і не называюць, як расаднікам стыханаўскага металу прыцы. З 30 чалавек яго брыгады 16 стаханавцаў. Асабіста лічба аданячы дапамогу, ажно Грыгорыю Вульфавічу Альтшулеру аказвае кожны рабочы. Ён адмагарае тав, хто яшчэ не асьмелі як сьлед працаваць, вучыць, як треба апрацоўваць тую або іншую дэталю.

Шлях яго прасты, але паказальны, як шлях аднаго лепшых людзей нашай краіны.

У сям'і ў Утрыманні баякі, староста рачоўскага пачынае, было дзесяць душ. 13-гадовым падручкам Грыгорый ідзе падобным рабочым і разам з баякам робіць пачы. Але яго больш вобшч прафесія сталара. З 1929 года ён прапавалі сталаром на ровных будоўлях і на рымарнай фабрыцы ў Харкаве. Усеюды ён вывучае асабіста і чэсныя адносіны да прыцы.

У пачатку 1933 года Грыгорый Альтшулер паступіў на «Гомсельмаш». Ён можа нападзіць завод, яго кінуцца творнае жыхіце. На якім-бы участку яго ні паставілі, ён усюды працягчы ініцыятыву і аданя вымюнаў уславажэння на яго задачы. Шыма яркіх эпизодаў можна расказаць аб яго працоўнай дзейнасці на заводзе.

Брыгада рыхтуе 500 стадоў імя Дома Урада ВССР. Грыгорый Вульфавіч вылучае самай самай вышэйшай акасі і атрымлівае заслужаную прэмію.

На заводзе пачалося асабістае малатарні БР-23. Тры месяцы ўпарта працаваў тав. Альтшулер, каб ўзора асьвоіць выпус праўляных дэталей малатарні. Стварыла брыгаду, у якую ўваходзіць 35 чалавек. Зноў, дятючыны Альтшулеру, брыгада выхадзіць у перадавыя і прарыжонцы.

На заводзе прарыў. Не ідзе справа з асьвясненнем драўляных дэталей — станкоў тады, калі ў краіне толькі пачынаўся стаханавіцкі рух. На гэту работу пераключіны Грыгорый Альтшулера, і ён пры добрай акасі прадукцыі выконвае норму на 250 проц. На дошчы гонару напісана яго імя.

Майстар абары машын «Клейтон» тав. Палоскі расказвае аб Альтшулеру: — Не так даўно нам треба было адпра-

Вялікі маршрут селькасправадчых машын. Неханала драўляных дэталей. Мы зварнуліся да тав. Альтшулера, і ён, не лічачыся з часам, з вядомай энэргіяй прапавалі, толькі каб у час адправіць маршрут.

Радзіма старэйшы яго брыгады, тт. Емельянаў, Швелаў, Кавалюк і інш., сталі знатнымі стаханавцамі заводу.

Першыю па забоду брыгады т. Альтшулера скончыла за 9 месяцаў галавы плян і зшпуніла 2.300 малатарняў, 1.000 канюшынапрак, 1.350 сіларазак, 10.000 конюшы прывадоў і 1.000 саломаразак Скопчынцы сваёй профіціян, ён дапамагае зараз брыгадзе тав. Гублера, якая грыву адсталя.

Грыгорый Вульфавіч Альтшулера рабочыя заводу любіць за сьромнасьць, чэстнасць, дэмакратычнасьць, аданяцца а справы. Ён ўпарта вучыцца і прадуце напавіненнем сьвайго культурнага ўзброюна Вось ужо арты год ён вучыцца на стаханавіцкіх курсах майстроў сацыялістычнай працы. Пасля прапавалі яна, пасля вядомага грамадскіх абавязкаў ён інаш энэргій аддае вучобе.

Грыгорый Вульфавіч Альтшулеру 2 год. Ён ведае, што яго шчаслівае, змястогае жыхіце ашчэ наперадзе, што яго за бачоўнага яму вядомай партыі Леніна—Сталіна.

Тав. Альтшулер, голны сын нашай радзімы, усталоўсё высокага гонару — я вылучыў кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза. За яго агітуе яго брыгады, сьна патомственных прарыжонцаў, яго сумелна і аданяга работа на карысьць сьвай стыханавіцкай радзімы. За яго агітуе яго стыханаўска праца на заводзе.

Н. ГАСМАН.

БУДУ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА Т. АЛЬШУЛЕРА

Я прапую старэйшым у дэмапрацоўчым цэнтры Гомсельмаша. Жыву ў пасадку «Пролетарыяў», Ціценскага сельсавета, Гомельскага раёна. Па нашай Гомельскай сельскай выбарчай акраі кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза зарэгістраван стаханавіцкі перадавога Грыгорый Вульфавіч. Яго я ведаю з 1934 года. Тав. Альтшулер — прыкляны рабочы і чутлівы гаварыш. Мое асабіста ён дапамог стаць стаханавцам; у яго мы вучыліся ўзборнай работе. Калі не звернемся да яго за парадаю, ён талкова растлумачыць, як треба зрабіць тую ці іншую дэталю. Брыгады тав. Альтшулера першыю на заводзе за 9

месяцаў скончыла выкананне гадавой вытворчай праграмы.

У Вархоўны Совет нам треба выбраць кандыдатаў, зарэгістраван для балітэтым Грыгорый — лепшы стаханавец. Узорнай працай на вытворчасці ён паказаў сваю аданяцца нашай сацыялістычнай радзіме справе партыі Леніна—Сталіна. З ахвотам я аддам за яго свой голас. Сьна сустрацаю на пасадку і ўжо расказваў аб жыхіце і работе тав. Альтшулера. Буду агітаваць і далей за яго кандыдата. Ён будзе дастойным дэпутатам Савета Саюза Вархоўнага Савета СССР.

Іван Янаўлевіч ШВЕДАЎ.

ПЛАДЫ БЕЗАДКАЗНАСЦІ

МАГІЛЕЎ. (Спец. нар. «Звязда»). Калі слухаеш кіраўнікоў Магілёўскага горсавета і членаў акравоўнага выбарчага камітэту, стварэнае ўражанне, што з падрыхтоўкай да выбараў усё ў поўным парадку. Азвядзены памішківа, устаноўлены тэлефонныя арганізацыі, устанавлены тэлефонныя арганізацыі дятючыны, разгорнуты агітатэра-прапагандаўская работа. Вам ахвотна паказваюць некалькі ўзора абсталявання выбарчых пунктаў: Палыя пюнераў — выбарчы ўчастак № 23, Дом Чырвонай Арміі — участак № 24, пюна «Чырвоная зорка» — участак № 12.

да выбараў пушчаны на самайб, не ачучаеца алказанасці за кіраўніцтва выбарчай кампаніяй. Спіскі выбарчыкаў былі вышчаны ў памішківа школы 13 дзёнапа, а 14 дзёнапа, у вядомы дзень, школа была на замку, і выбарчыцы не мелі магчымасці знаміцца са спіскамі. Старшыня выбарчай камітэту тав. Барысавіч быў на участку толькі адзін раз і то выпадкова, прэдадзі Даварана асоба, тав. Кузьмінкі, яшчэ не праступіўшы на работу. Харатворны факт член сельсавета тав. Семаў не ведае не толькі старшыні выбарчай камітэту, а нават кандыдатаў, зарэгістраван для балітэтым на Магілёўскай выбарчай акраі.

Але вадца толькі ашчэ кіручы ад цэнтры, каб уключыць вельмі неўпэўналіны амак. Вось для прыкладу выбарчы ўчастак № 21. Да гэтага часу выбарчы камітэты не мае нават месца для работы, а на разамчана ў абшчэты-чытальні пачуцьчыца, дзе заўсёды зайземеца каля 40 чалавек. Няма чаго і гаварыць, што прапавалі з тавым памішківа амак неамачыца.

На участках №№ 7 і 17 не занесены ў спіскі жыхары трох дамоў. На участку № 30 ка Даварнай вуліцы прапаваліны ўсе чотыня нумары дамоў з агульнай колькасцю 104 выбарчыцы. У гэтым вядомым рабочым горсавета Бародзіч, які безадказна аднесся да даручанай яму справы.

Выбарчы ўчастак № 4 яшчэ зусім не мае памішківа. Камісія прадуце ў наставішчы пачоў школы. Тое самае і на участках №№ 20 і 26, дзе таксама памішківа яшчэ не абсталяваныя.

Спіскі выбарчыкаў на Магілёве былі складзеныя выключна нападзіна. Дзесяткі выбарчыкаў холяць пятер у горсовет са скаржамі, што іх не ўключылі ў спіскі.

На участках №№ 7 і 17 не занесены ў спіскі жыхары трох дамоў. На участку № 30 ка Даварнай вуліцы прапаваліны ўсе чотыня нумары дамоў з агульнай колькасцю 104 выбарчыцы. У гэтым вядомым рабочым горсавета Бародзіч, які безадказна аднесся да даручанай яму справы.

У Палоскі раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

На выбарчым участку № 24 дапушчана грубае скажэнне выбарчага закона. Складзены спіскі выбарчыкаў пераварыкі ў перады насельніцтва. Гэту справу даручылі агітатарам, які абшчэзілі кватары і ўключалі ў спіскі апрача імя, прарыжонца, года нараджэння, таксама сацыяльнае становішча і месца работы выбарчыка.

У Палоскі раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

У вядомым раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

У Палоскі раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

У вядомым раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

У Палоскі раёне, на Валькаўскай выбарчым участку вядзеныя спіскі безадказна імя на банкку і тога наразжына выбарчыкаў.

С. ЛАСНЕУСНІ.

БАБРУЙСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

КАНДИДАТ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА СІЮЗА Іван Сямёнавіч КАРОВІН

У жашні старога рабочага-малельчыка Івана Каровіна за голы савецкай улады многа шчаслівых і радасных дзён. Але найбольш яркі, неабодны дзень, калі Іван Сямёнавіч прышоў на склад, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Вархоўнага Савета СССР.

І далей Папейка расказваў біяграфію Івана Каровіна.

... Трохтысячным дзіцім пазнаў Ваню бацька. Пасля смерці бацькі маці пайшла кухарнічанэ і міль біжыну ў бабруйскую крэпасць. З 10 год пачалося працоўнае жыхіце Вані. Рапайна ён бегаў у прыхаласку школу, а пасля зучобы зарапаў каляні ізавазпрамыслючы Чыкальскага і вядомы пачок, пеглу, за што ад гаспадары атрымліваў некалькі капеек у дзень. Скопчынцы перыцы клас, Ваня выгучаў быў пачынуць вучобу і з 12 год паступіў вучнем матэрыяльчыка на чыгуначна-пачынае заводу Снепюшэўскага.

У абавязку Вані ўваходзіла... прыносі

